



## **SPRAWOZDANIE**

**z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania  
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy  
w Rodzinie dla Gminy Dobra na lata 2014-2020**

**za rok 2016**

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Dobra na lata 2014-2020** został przyjęty Uchwałą Nr XXXIV/464/2014 Rady Gminy Dobra z dnia 26 czerwca 2014 r.

Jego opracowanie i realizację nakłada na organy administracji samorządowej Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.).

**Celem Gminnego Programu** jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Dobra poprzez wdrożenie spójnego i profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

Cel główny realizowany jest poprzez cele operacyjne:

- diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie
- wsparcie osób i rodzin dotkniętych przemocą
- oddziaływanie na sprawców przemocy
- koordynację działań pomocowych lokalnych podmiotów
- edukację przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie
- podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.



Zadania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie realizuje **Zespół Interdyscyplinarny w Dobrej**. Jest to najważniejszy element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ma on na celu skupienie przedstawicieli wszystkich instytucji i służb z terenu gminy, których wspólne działania mogą przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy domowej i stworzenia systemu wsparcia dla rodzin, w których występuje zjawisko przemocy.

**W skład Zespołu Interdyscyplinarnego przy Urzędzie Gminy w Dobrej** wchodzi przedstawiciele:

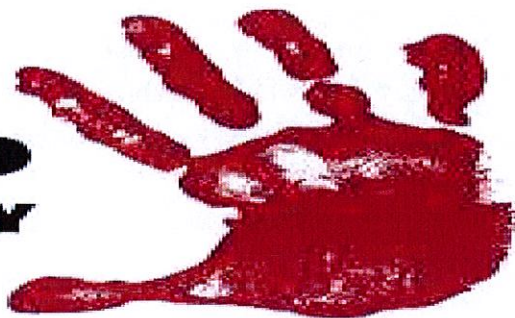
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Dobrej
- Komisariatu Policji w Mierzynie
- Gminnego Ośrodka Wsparcia Rodziny w Dołujach prowadzonego przez Stowarzyszenie „SOS dla Rodziny” w Szczecinie
- Straży Gminnej w Dobrej
- Sądu Rejonowego w Szczecinie
- Prokuratury Rejonowej w Szczecinie
- Oświaty
- NZOZ „Agmed” w Mierzynie

Od początku powołania Zespołu Interdyscyplinarnego funkcję **Przewodniczącej** pełni **Pani Iwona Futyma-Kühn**, pedagog szkolny PSP w Bezzreczu i przewodnicząca GKRPAiPN. Monitorowaniem realizacji Gminnego Programu oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonywaniem zadań zajmuje się **Pani Krystyna Ryszkiewicz - Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej**.

**Podstawy prawne regulujące pracę Zespołu Interdyscyplinarnego:**

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.),
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
3. Uchwała nr XXXIV/464/2014 Rady Gminy Dobra z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Dobra na lata 2014-2020,
4. Uchwała nr V/55/11 Rady Gminy Dobra z dnia 24 marca 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Dobrej oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania,
5. Zarządzenie nr 89/2014 Wójta Gminy Dobra z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w Dobrej,
6. Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego.

**STOP  
PRZEMOCY**



### **Procedura „Niebieskie Karty”**

Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Wszczęcie procedury następuje w sytuacji podejrzenia przemocy w rodzinie poprzez wypełnienie Karty-A. Może to zrobić funkcjonariusz policji, pracownik socjalny, lekarz, pielęgniarka, pedagog, wychowawca, członek GKRPA.

Od osoby wypełniającej Kartę-A lub najpóźniej na spotkaniu z grupą roboczą, osoba co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, otrzymuje Kartę-B. Zawiera ona pouczenie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, informacje o zjawisku przemocy oraz o możliwościach uzyskania wsparcia.

Po wypełnieniu Karty-A przekazuje się ją w ciągu 7 dni do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego, która powołuje grupę roboczą. Jej członkowie po zapoznaniu się z informacjami zawartymi w Karcie-A, zapraszają na spotkanie osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą. Spotkanie to służyć ma uzyskaniu dokładniejszych informacji niezbędnych do oceny sytuacji rodziny oraz zapoznaniu się z jej potrzebami i oczekiwaniami w związku z doświadczaną przemocą.

Na tej podstawie opracowywana jest diagnoza sytuacji oraz przygotowywany indywidualny plan pomocy, które zapisywane są w Karcie-C. Zostaną również zaproponowane konsultacje psychologiczne, objęcie dziecka pomocą psychologiczną i pedagogiczną, powiadomienie sądu rodzinnego, pomoc socjalna, monitoring sytuacji w środowisku domowym, itd.

Członkowie grupy roboczej spotykają się także z osobą stosującą przemoc, która również ma prawo wyrazić swoje zdanie i zgłosić potrzeby. Celem spotkania jest przede wszystkim wezwanie tej osoby do zaprzestania zachowań krzywdzących innych członków rodziny oraz motywowanie jej do pracy nad zmianą zachowań. Dokumentacja tego spotkania zapisywana jest w Karcie-D.

W uzasadnionych przypadkach grupa robocza może wystąpić do Prokuratury o zastosowanie środków zapobiegawczych, takich jak nakaz opuszczenia przez sprawcę lokalu, w którym zamieszkuje wspólnie z pokrzywdzonym, dozór Policji czy tymczasowe aresztowanie. Może również zobowiązać sprawcę do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Zakończenie procedury następuje najczęściej z powodu ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy. Zwykle następuje to w ciągu kilku miesięcy od rozpoczęcia procedury.

Prowadzenie i zamknięcie „Niebieskiej Karty” nie wymaga zgody osób, których procedura dotyczy.

## **Realizacja procedury „Niebieskie Karty” w Gminie Dobra**

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w sali konferencyjnej Urzędu Gminy, natomiast spotkania grup roboczych w Komisariacie Policji w Mierzynie (w przyjaznym pokoju) lub w siedzibie OPS w Dobrej.

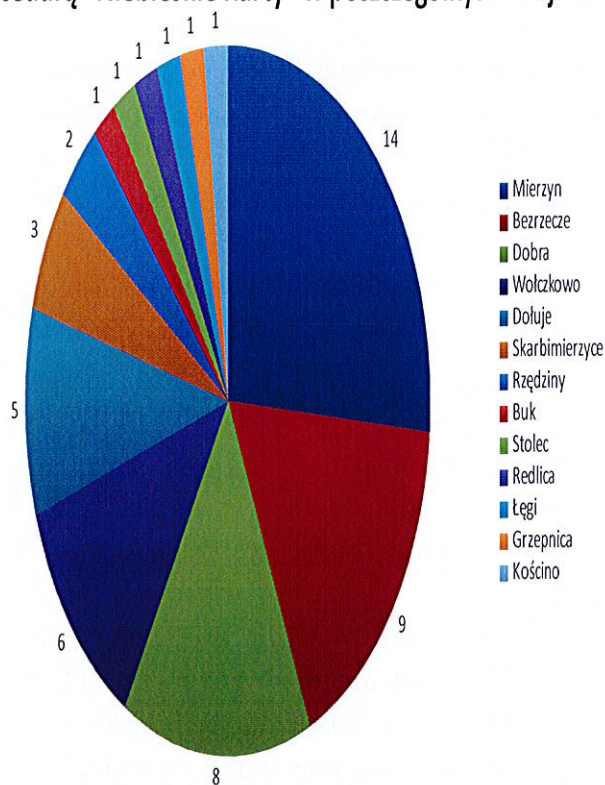
W 2016 r. odbyły się 3 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podczas posiedzeń dyskutowano m.in. nad standardami współpracy poszczególnych służb, omawiano sposób pracy grup roboczych oraz prowadzenie dokumentacji obowiązującej przy realizacji procedury "Niebieskie Karty", analizowano bieżące problemy, ustalano plany działań w przypadkach konkretnych rodzin w których prowadzona jest procedura NK.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 170 spotkań grup roboczych.

W 2016 r. procedurą „Niebieskie Karty” objęte były 53 rodziny, najwięcej w Mierzynie (7.267 mieszkańców), najmniej w Buku (295 mieszkańców), Stolcu (241 mieszkańców), Redlicy (152 mieszkańców), Łęgach (287 mieszkańców), Grzeczycy (281 mieszkańców) i Kościnie (274 mieszkańców).

## Liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty" w poszczególnych miejscowościach Gminy Dobra

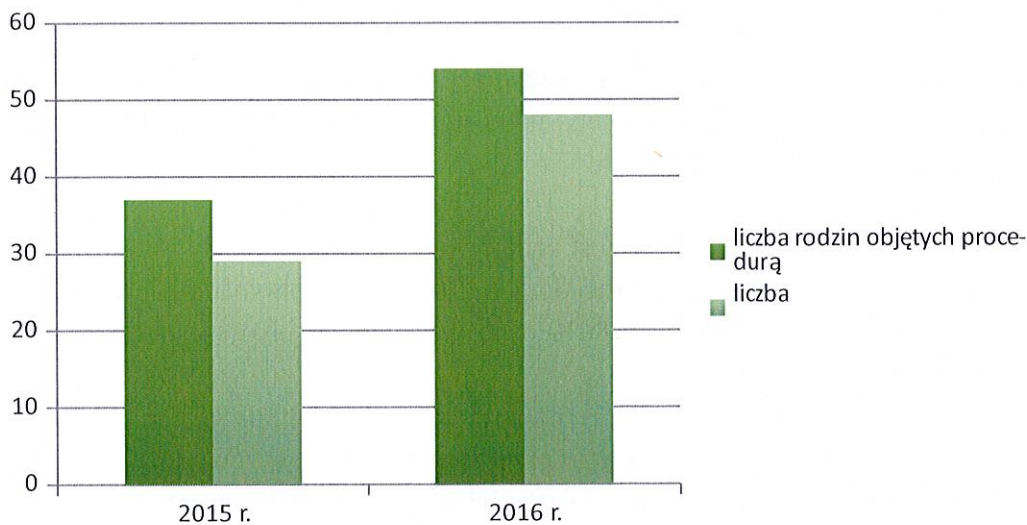


Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego

Do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 48 „Niebieskich Kart” (wszczynających procedurę i kolejnych), jest to liczba większa niż w 2015 r. o 60%.

W Komisariacie Policji w Mierzynie założono 43 „Niebieskie Karty”, 3 zostały sporządzone w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrej, 2 przekazano z ZI w Szczecinie.

Ponadto 16 spraw kontynuowano z lat poprzednich.



Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego

W ramach procedury „Niebieskie Karty” zostały podjęte następujące działania instytucjonalne:

- do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Dobrej skierowano 39 wniosków o podjęcie działań (34 sprawców i 5 ofiar)
- do Prokuratury Rejonowej w Szczecinie złożono 2 zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa
- do Sądu Rejonowego w Szczecinie skierowano 16 wniosków o wgląd w sytuację rodziny, 2 wnioski o wydanie zarządzeń opiekuńczych w trybie pilnym i 3 wnioski o nasilenie działań
- w Komisariacie Policji w Mierzynie prowadzono 5 postępowań w sprawie z art. 207, § 1 kk i 1 postępowanie w sprawie z art. 190, § 1 kk
- 4 rodziny objęto opieką asystenta rodziny
- 5 dzieci umieszczono w pieczy zastępczej w Pogotowiu Rodzinnym w związku z przemocą w rodzinie
- 6 osób skierowano do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie, organizowanym przez PCPR w Policach
- 4 osoby zaproszono do udziału w Szkole dla Rodziców
- w mieszkaniu chronionym umieszczono matkę z dwójką dzieci
- 39 dzieci objęto opieką psychologiczno-pedagogiczną w szkole
- wszystkie rodziny monitorowano przez dzielnicowego i pracownika socjalnego, udzielono im wsparcia psychologicznego i prawnego.

Pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego w 2016 r. objęto 141 osób, z tego 49 kobiet, 54 mężczyzn, 38 dzieci.

Z zaproszeń na grupę roboczą skorzystało 30 osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.

Na wezwanie zgłosiło się 28 osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Podobnie jak w latach poprzednich w zdecydowanej większości przypadków osobami doznającymi przemocy w rodzinie były kobiety, natomiast osobami stosującymi przemoc w rodzinie byli mężczyźni.

Jednym z najbardziej niepokojących faktów jest nadużywanie alkoholu przez osoby stosujące przemoc w rodzinie. Na 53 rodziny objęte procedurą w 2016 r. w 42 przypadkach zaznaczono nadużywanie alkoholu. Wynika z tego, że 80% osób wskazanych jako stosujące przemoc wobec najbliższych nadużywa alkoholu.

Kolejnym problemem jest występowanie przemocy domowej w rodzinach z dziećmi. Jak wynika z analizy dokumentacji w 30 rodzinach dzieci były świadkami przemocy lub jej ofiarami. W roku sprawozdawczym odebrano 5 dzieci z rodziny na podstawie art. 12a ustawy

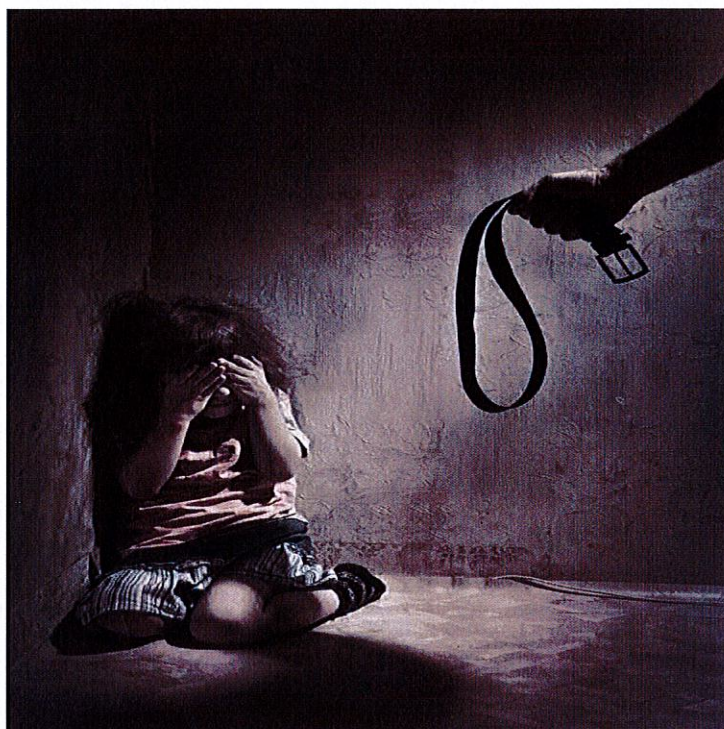
o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.



Bardzo ważną rolę w realizacji Programu odgrywa **Gminny Ośrodek Wsparcia Rodziny w Dołujach, oddział Stowarzyszenia „SOS dla Rodziny”**. Zaangażowani tu specjaliści oferują ofiarom przemocy pomoc psychologiczną, pedagogiczną i prawną. W 2016 r. w Ośrodku udzielono wsparcia 70 osobom doświadczającym przemocy, w tym 45 kobietom, 17 mężczyznom i 8 dzieciom.

W 2016 r. Gminny Ośrodek Wsparcia Rodziny w Dołujach i Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej zorganizowały kolejną edycję bezpłatnej **„Szkoły dla Rodziców”**, w ramach której odbyły się warsztaty z zakresu profilaktyki krzywdzenia dzieci „Bez klapsa? Jak z miłością i szacunkiem wyznaczać dziecku granice”. Zajęcia dały uczestnikom możliwość uzyskania wsparcia psychologicznego i pedagogicznego, poszerzenia wiedzy i umiejętności wychowawczych oraz uzyskania praktycznych wskazówek w zakresie odreagowania trudnych emocji i stresu.





Osoby tworzące Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze podnosiły swoje kwalifikacje i poszerzały wiedzę, aby efektywniej realizować powierzone im zadania.

W roku sprawozdawczym wzięły udział w następujących **konferencjach i szkoleniach**:

- Konferencja na temat stereotypów, uprzedzeń i przesądów przemocy wobec kobiet organizowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego – czerwiec 2016 r.
- Spotkanie przewodniczących gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie organizowane przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki – październik 2016 r.
- Szkolenie nt. „Zadania Zespołów Interdyscyplinarnych w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z wykorzystaniem najnowszych rozwiązań prawnych” – listopad 2016 r.

### **Finansowanie Programu**

W roku 2015 na realizację działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wydatkowane były środki w kwocie 4.650,65 w tym na „Szkolę dla Rodziców” 2.480 zł.

Ponadto:

- pomoc terapeutyczna dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie realizowana była w ramach działalności Gminnego Ośrodka Wsparcia Rodziny w Dołujach, finansowanego ze środków własnych Gminy na realizację zadania publicznego w zakresie pomocy i polityki społecznej w 2016 r.
- udział sprawców przemocy w programach korekcyjno-edukacyjnych był bezpłatny, realizowanych przez PCPR w Policach
- materiały edukacyjne i ulotki (w ramach działań profilaktycznych) pozyskano nieodpłatnie z różnych instytucji (Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej)

- udział członków w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych był bezpłatny, odbywał się w ramach wykonywanych obowiązków służbowych, w oparciu o porozumienia zawarte między Instytucją a Wójtem Gminy Dobra.

### **Podsumowanie**

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 stanowi strategię działania na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, realizowaną przez wszystkie instytucje i organizacje na terenie gminy, zobowiązane do podejmowania działań w tym zakresie. Program realizowany, monitorowany i ewaluowany jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej przy współpracy z podmiotami programu.

Kluczową rolę w realizacji celów Programu odgrywa Zespół Interdyscyplinarny. Decyzje podejmowane podczas posiedzeń Zespołu przyczyniły się do poprawy współpracy między poszczególnymi elementami systemu. Należy kontynuować dotychczasowe procedury, kładąc jednocześnie większy nacisk na następujące działania:

- dalsze rozwijanie współpracy między instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą osobom pokrzywdzonym przemocą domową
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych specjalistów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- prowadzenie działań motywujących osoby stosujące przemoc do uczestnictwa w programach edukacyjno- korekcyjnych
- szerzenie świadomości społecznej, a głównie psychoedukacja rodziców w zakresie budowania relacji bez przemocy.

Sporządziła:  
*Magdalena Markunowicz*

*notatki/dnom*  
*07.06.2017*  
**WÓJT**  
*Teresa Dera*